

۲۰ ایلول ۱۹۱۷

حصہ : ۱۱

برای

علم، صنعت و امیراف دار الفقہی مجموعہ

ماعداء عمومى ودوامى بر عامل واردركه، بر سته نظر قنده ملنك نفوسى ايجنده آچدينى بوشاق عددى اعتباريله اك مدهش قولرا آقترندن، آرا صبرا ناهور ايدن حرب تلفاتندن هر

حاله دهاا بويوكدر: چوجوق وفاتى. يكي دوغانلرده وبالحاصه ايكي، اوج ياشنه قدر چوجوقلرده حصوله كلن وفات يك مدهشدر. ملكتمزده ايستايستق موجود الوماقله برابر، هر كسك، محبطه كي مشاهدلرى بو خصوصه بر فكر ويره بياير: اقرباسى، اجابلىرى، قومشولرى آراسنده بر آي

ظرفنده هيچ الومازسه بر ايكيهك كوچوك بر ياورو غاب ايستكارىني ايستمين يك نادر در. بوتون ملكتمزده، نفوسك تكترى ايچون ادادى، اجتاى بر طاقم تشكيلات اجراسنه تشبث ايدايلىكي صبراده، قورقونج برسرته آزالان نفوسمزه برجاهه بولق ايچون ياييلان ايلك ايش، فكرمزه كورده، نفوسى

چوغالته چق عالمر آراقم دكل، نفوسى آزالان عامللىرى بوتونلر آراسنده اك قوتلىسى اولان چوجوق وفاتى دوردرمقدر؛ چونكه چوجوق وفاتنك اوكي آتيربوو وفات معتدل بر حده ايندريلبوسه، نفوس طيبي برصورتده آرتار. اجتاى واقتصادى احوالمر، عالمر لمر، ازدواجك شرطي، وبالحاصه قانديلمزك

بدنى وروحى قانديلمز دوشونيله چك اولورسه، هر عاليله معتادندن فضله چوجوق ميدانه كتيرومستى تكليفندسه، شيمدليك، بوكونكي حالييله دوغان چوجوقلرى اولوبدن وقايه چارهلرني آراقم داما معقول اولور ظنده يز. چونكه دوغان چوجوقلرندن

لااقل بر ايكيهسنى فدا ايجه مش عاليله يك نادر تصادف اولتوردر. بئاء عليه بوتون قوتلرمز، غيرتلمز، اول امرده، چوجوق وفاتى آزالتمغه معطوف اولمليدر.

بو حاله قانديلمكي ايضاح ايديله مدهش. بئاء عليه تورك عاليسك ايضاحى، جرمان عاليسكده، ديق اسلريله برابر، آكلالشمه سته يادريم ايدم جكدرد.

بوكون اوروپايك هر طرفنده جبارى اولان عصرى عاليله، جرمان عاليسندن دوغمشدر؛ بونك كي اسلامى آسيادهده تورك عاليسنك كيتيكجه تعم ايدرك، هر يرده ايكي طرفلى قرايك، حقوقجه مساواتك وهر ازدواجدن آري بر نو دوغمه سنك ديكر قوملرده انتشار ايتديكىن كوريبورز.

تورك عاليله سله جرمان عاليله سى فميينستدر. جرمانلرده وتورايلرده عاليله ك فميينست اوله سندن دولاييدركه ابتدا قانديكده، اركك درجه سنده بر حوقه مالكيتنى قبول ايدن ملتر، جرمان جنبته منسوب اولان آنغلو ساقسونلره، آلمانلر وتوران جنبته منسوب بولونان فنانلدياليله مجارلرده، قانديلره

ملت مجلسنده ابتدا انتخاب حقنى اعطا ايدن بر طرفدن يكي زملاندنك و استرايالك آنغلو ساقسونلرى ايسه، ديكر طرفندن تورانى اولان فنانلديالرده، قومون ياخود معارف مجلسلى انتخابلرده آسان حكومتلرندن بر قسيميله مجارلوك قانديلره عنى حقنى و برديكى كورويكدهده. بئاء عليه، بوكونكي

تورك فميينزك اسلرني، اجتاى تكاملمك سيمه و اوجاق دورلندن باشلايه برق تدقيق ايتليز. چونكه بوكونكي عادلتر، اسكى تورلوك تكامل ايتش و معاصرلاشمش شكللرندن عبارتدر.

ضيا كرك آي

نفوس مسئله سى

بويوك بر تهلكه: چوجوق وفاتى

جهان حربى، بر يوزنده انسانلر عددىني آزالتمغه بوتون ملتر نفوس مجادله سته آتيلور؛ متاديا اولن محاربلر يرته يكي نسللر يتشدرمكه چاليشبور ودرلودلو تدبيرلره، تشكيلاته مراجعت ايديبور. چونكه حندن فضله بر سرته ضايع اولان عصرلر يرته بكيلىرى يتشدرمدين، نفوس سنده هيچ الومازسه بر توازن حصوله كتيرومدين ملتر آتقيه انديشه ايله باقايديلر. بو نفوس مسئله سى بالحاصه بزده، ملكتمك استقبالى ايچون بر حيات و نجات مسئله سى حكيمه كيرمشدر. بئاء عليه بومسئله ايله جدى برصورتده اوغراشمق زمانى چوقدن كئشدر. نفوسك آزالتمه سبب اولان عامللر آراسنده حرب زمانته مخصوص اولان طوب و تفلك و بومبادن، حرب سببيت و برديكى مادي و معنوى سفالتر، سارى، مستولى خسته قلردن

مىنى مى لمرمك بوقدر صيق صيق ضايع الوماسنه سبب اوله رق خاطره كلن ايلك شى، طيبي، «چوجوق باقه علمى، نك ملكتمزده كي نقصانيدر. بالحاصه قانديلمزك بو خصوصه كي جهاني، ملته يك بهالى يه، بر حرب فلاكتندن، بر خسته لق مصيبتدن دهاا فضليه مال اولوبور.

«چوجوق بويوتك، علمى (Puériculture [۱]) بزده هان هان مجبول علملرنددر. بر صنف خاقلمز چوجوقلرى لايقيه بويوتك حقى ميدانه كتيرومك ايچون خصوصى قاعده لر، تدبيرلر موجود اولديغنى بيله بيلمور. منور صنف ديديكمز قسم ده، بعضى قاعده لرمك موجوديتى بيلمكك بر ارونلركده بو خصوصه كي معلومات وقابلتلىرى يك ايلرى كيدميرور؛

[۱] دوقنور (بنار): Puériculture شومورته تعريف ايديبور: «كرك بدنا و كرك معنا چوجوقلرى ميدانه كتيرومك، وقايه ايتك و بويوتك علمى در»

مجبوریتند قالیرسه ، چوق دو شمه بیله دوغان چوق
نقلت وقوت اعتباریه وسیلن دن پك آشانی قالور .

دوقور پینار ، حامله لك زماننده استراحت ایدن و چالیشان
قادیلردن دوغان چوقلری نقلت اعتباریه مقایسه ایش . ایلكلر
دن دوغان چوقلرك نقلتی ایکی یوز غرامی كیچكی حالده دیکرلری
دائما یوئدن آشانی قالور . فقیر حامله لرد اولو دوشن ویا ایلك
آلتی آی طرفنده اولان چوقلرك عددی یوزده اوتوزی ،
عمله قادیلرده یوزده آتمش بشی بولویور . اولو اوله درق دوغان
چوقلرك عددی ، فرانسه ده ۴۰.۰۰۰ ی بولوروش .
طبیعی مملکتیزك نفوسی ویاکی مملکت آرنده کی سوبه عرفان
فرق نظر دقه آلیترسه بزده کی احوالده تقریبی برصورتده
آکلاشیلر . بوكا هر هائی صورتده دوشن ویا وتسنز دوغان
چوقلرك عددی اولان (۸۰.۰۰۰) ده علاوه ایدایرسه آکلا
شیلر كه فرانسه داها دوغوش چوقلردن مرسته ۱۲۰.۰۰۰ ی
غالب ایدییور ! بناء علیه حامله لك زماننده عاقله قیدانك ، اتمارلك ،
صحی ، اجتماعی شرائطك نه قدر مهم اولدییی بورقلردن پك
اعلا آكلاشیلور . دیمك اولویوركه چوقوق و قیانتن تقبلی
دوشونولدی برصیراده ، حامله لك زماننده عاقله احوال و شرائطك ده
كال اهمیتله نظر دقه آلمیسی ایجاب ایدر .

شیمدی حیائده ونسبه صحتی اوله درق دوغان چوقلری
نظر دقه آلام . چوقوقلر دوغدرقلى آندن اعتباراً تابع
اولدقرلى شرائطدن ماعدا ، رحم مادرده سکیرمش اولدقرلى
طرز حیائدن ، اوراده آلمش اولدقرلى تأثیرلردن قالمه برطاقم
بدنی وروحي نتیجه لردی حائزدرلر . بناء علیه ایکی یاشنه قدر
چوقوق و قیانتن دوغوش تأثیرلری كورویورز . بووفیات
مدهشدر . بزده نه قدر اولدییی بیلیمورم ، فقط فرانسه ده
مرسته ایکی یوز بیک چوقوق اولویور . وفات ایدن بیک
چوقوقدن اوچ یوز سکیان دردی اسهالده ، یوز غمی ارنی
ضعفلردن ، یوز قرق پدییی چكر خسته لقلردن ، یكرمی
دردی ورمدن ، الیسی ساری خسته لقلردن وایکویز یكرمی
ایکیسی اسباب سائرده اولویور . [۲]

نه امن چوقوقلرده وفيات یوزده ۲۷ الی ۳۵ وسوت
ایله بویون چوقوقلرده یوزده ایکی اولویور . فقط عینی زمانده
سوت نسله صنعی چوغالان یلرده چوقوق و قیانتن ده چوغالور .
چونكه سوت نسله كیدن قادیلرك چوقوقلری یوزده

[۲] مخالفه لكلرده ، وفات ایدن یوز نفوس ایچنده برباشندن
آشانی چوقوقلرك عددی :

سانسونیاده ۴۲ ، باویارده ۳۸ ، آلمانده ۳۴ ، برسیاده
۳۳ ، آوستریاده ۳۱ ، هوللاندده ۲۷ ، ایتالیاده ۲۵ ، دانیاده
۲۲ ، اسویچرده ۲۲ ، آسریاده ۱۹ ، اسویچده ۱۷ ، فرانسه ده ۱۵ .
Annuaire de statistique de l'Empire allemand (1905)

وعومیت اوزره بوعلمه عاقله تدبیرلر ، قاعده لر آتمچ چوقوقلر
خسته لاندندن صوكر ا تطبیق ایدیلور ؛ وطبیعی نادراً منبر
اولویور . حالبوكه چوقوقلری ، صحتلری تلم اوله درق
بویوتك ، ایکی یاشنه قدر پك صیق اولان اولوم تهلكه سندن
قورنارقم ایچون چوقوق باقه ، علمنك یالكر دوغدرقن صوكر ا
دكل ، اولده موجود اولسی ، « اولازوج و زوجنه ك برطاقم
قواعد رعایت ایشی ، نایاً حامله لك زماننده وائناً وضع حملدن
صوكره برطاقم حفظ صحت قاعده لرینك جاری اولسی لازمدر [۱] .
چونكه برچوق چوقوقلرك آتی برخسته لقله ضایع اولسی
اوخسته لك تأثیرلردن و خسته لق ائناسنده کی تدبیرك عدم
كسایتندن زیاده ، ماضیه ، حامله لك زمانده وحتی داها اوله
عائد خطا لرك نتیجه سیدر . چوقوق دوغدرقن صوكر ا اجراسی
لازم كان قیدلر ، برچوقلرنجه معلوم اولدییی حالده یوئدن اولسی
زمانلره عاقله اقبال وحر كاتك اهمیت حقدده مان هان عمومی
برجهالت حكمرمادر .

زوج و زوجنه ك دوغچق چوقوق اوزرینه اولان
تأثیرلری آرتق بوكون كیمسه انكار ایدمه یور . دوقور پینار
دیوروكه : « بوكون قلعیا امینكه زوج و زوجنه دینك
ویا هر ایكینسك هر درلو مرضی حالاری ، بدنی ومعنوی ضعف
وتریدلری ، خلاصه هر درلو فیزیولوژیک سقطلری ، دوغچق
چوقوق اوزرینه بوونك اسقبالده کی انكشاف و تمیسه پك باز
بر تأثیر اجرا ایدر [۲] . » بوكون مرضی حادثلرك و برچوق
عضوی خسته لقلرك ارنان انتقال ایدیكی معلومدر . فرنكلی ،
ورملی بابا و آنالردن نه قدر معلول چوقوقلر دوغور ! نه قدر
بیچاره لری یالارینك عاشقانه قربان اولویور !

بناء علیه كنجلك سیاتیه معلول ، برچوق فجاعلر نتیجه
سندم عضویتی عادتا منقرض كیمسرك آنا بابا اولمه ختلری
اولمادییی آرتق اوكره ثللی در . بابانك بوتوع خسته لقلره معروض ،
سرخوش بولونددی مسیرالرده دوغچق چوقوقلر ، البت
چوق یاشایسه . یالكر باباسی ورم اولان چوقوقلردن یوزده
قرق ایکیسی اولویور !

حامله لك زماننده جنینك احوال صهییمی صیتی برصورتده
والده سنك احوال بدنییه وروحيه سنه تابعدر . حامله جوهری
برغدا آلیز ، وپوروجی ایشلره ، مادی ومعنوی سفالتلره
محكوم اولمازسه ، چوقوق حال طبعی ده انكشاف ایدیور و اوزمان
عمومیتله صاعلام برچوقوق دوغور ؛ فقط اكر والده ، کافی
برغدا بولاماز و متدبیرانه چالیشمق - هله آیاقده چالیشمق -

[۱] Bulletin medic. 41 fev. 1904

[۲] D.Ollive et Schmitts Bulletin médical 2 oct.
1901

طفسان بش موتہ محکوم اولویور، اک چوق سوت ننه چقاران ولايتلرده وفات دیکرلرینہ فائق بولونیور .

بوسوت ننه مسئلہ سی نفوس مسئلہ سندن فضلہ بر اجتماعی اخلاق مسئلہ سی در، آنا سودی امن جو چوقلرده وفیاتک دیکرلرینہ نسبتہ یاری یاری بہ اولدینی دہ نظر دقتہ آلینیرہ، بوتون آثارک طبیسی خستہلر مستثنا - جو چوقلرینہ ہمہ ویرمکہ سوق و تشویق اولونمہلری ایجاب ایدر . زان زان روسویہ امتثالاً صوک زمانلرده پک زیادہ رواج بولان بوفکرلرک بزدلہ انتشارینہ چالیشمہلی [۱].

کورولورکہ جو چوق وفیاتہ سبب بولان عامللر آراستہلر قسمی اجتماعی در، محققدرکہ قادینلرک تابع بولونقلری اجتماعی شرطلر، اقتصادی و اخلاقی حاللر، تولدات ایله صتی بر صورتدہ علاقہ دارد. مثلاً جو چوق دوشورمک خصوصندہ کی میل واستعداددہ یا واش یا واش تعمم ایتمکدہ و حتی بعض محیطلر دہ عادت حکمہ کیرمکدہ در. صاغدوغان جو چوقلردہ، ایکی یاشنہ قدر وبالحاصہ بوندن اول وقوع بولان مدہش وفیاتک اک مهم عاملی، چوق جو چوق صاحبی بولان فقیر قادینلرک فقر و ضرورتی در. جوهری، بسلیہ یچی برغدا آلامان لحوسہ لردہ طبیسی اولہرق سوت یا اولیور ویا مواد غداہیہ اعتباریہ غایت فقیر اولیور؛ وبو بنوی سفالت نتیجہ سندہ، بیلنمہن نوزاد ہر درلوختہ - لقلرہ معروض قالہرق اوفاق بر وسیلہ ایلہ ضایع اولویور . بالحاصہ حال حریک تولید ایتدیکی مادی ومعنوی ضرورتلر، سفاتلر بو وفیاتی طبیسی بر صورتدہ تزیید ایتمکدہ در .

فقط اجتماعی ضرورتلرک تولید ایتدیکی حاللر قارشیندہ ناچار قالان بوقادینلر یانندہ، بردہ جو چوقلرک وفاتندن دوغر بیدن دوغری بہ وبالذات مسئول بولان بر قسم واردلرکہ اولنلردہ، اہمال نتیجہ سی، تبلیک نتیجہ سی یاوردولرینک اولومہ سببت ویرن والہلر در. صحی ہیچ بر مجبوریٹ اولمہ دن صرف معائنہ برکبارقلر، واهی برمودا سوبقہ جو چوقلرینی دوغار دوغماز جاہل دادیلر، قابا سودنلر الہ تسلیم ایدن آثار ہیچ بر زمان معذور طوتیلہ مالزلر، اک طبیسی والہ یوکسک وظیفہلرینہ قارشی بوصورتلہ استغنا کوسترن قادینلر، بر طرفدن جو چوقلرینہ ماہیتی بجمول بر یا باہنجی قادینک سودنی امدیرمکدہ بآس کورمسہلر بیلہ، صرف کندی استراحتلرینی تأمین ایچون جو چوقلرینہ سوت ننه طوتانرک، اوتہ طرفدہ دیگر برنی کناہ یاوردوی آنا سونتدن، اصل حقدن محروم ایدہرک، آج وا کثری اولومہ محکوم بر اقدقلرینی دوشونمیلدرلر . صوکرا

[۱] Puériculture ک بدنی قسمی، دماہا زیادہ حفظ صحت

وطبابت مسئلہ سی اولدیندن، جو چوق خستہ لقلری متخصصلرینہ عائددر . بز، بونک یالکز اہمیتدن و تقیہانندن بحث ایتدک .

سوس، اکلنچہ الخ. کبی پوش مشغولتلدن اصل وظیفہلرینہ وقت بولامان، جو چوغہ باقی، بولونقلری اجتماعی موقع ایلہ تالیف ایدہمین، بوسوتون کولونج فقط حقیقتاً آلم بر ذہنیتدہ بولونان قادینلر مزیدہ چوقدر !

نہایت، عمومیتلہ بوتون خطا لرمک منشأی بولان جہالت بورادہدہ کندیسنی کوستریور. قادینلرمک بویوک برا کثرتی جو چوق باقی، جو چوق بویوک ایچون لازم کان معلوماتی حائر بولونمورلر . کنج قیزلرمز، اک آز اوکرہ تیلن و حتی اکثریا ہیچ اوکرہ تیلہن قادینلق، آنالقی وظیفہلری آراستہلر بوزدہ داخلدر . نسبتاً منور صنفلرہ منسوب قادینلرمز ناقص بر صورتدہ و تجربہ سایہ سندہ ایکسجی، از چنجی جو چوقلرینی لایقلہ بویوتہ بیلدیورلرسدہ، خلق اک سطحی وعادی حفظ صحت قواعدنن، اک کوچوکرا احتمز لقلرک تداوی طرزندن فی خبردر . حفظ صحت، طبابت، ہب بوختہ لقلردن صوکرا وا کثری پک کیچ اولہرق اولرہ کیریور؛ تحفظی تدبیرلر، اک کوچوک غدا، تمیزک شرطلری زاوللی نوزادلردن پک اوزاق قالیور . بناءً علیہ جو چوق وفیاتہ مانع اولوق، سسقط، معلول

جو چوقلرک جو غالسنی منع ایتمک ایچون یا بیلہ جق ایلمک تدبیر، تدبیری و تزیوی در. بر طرفدن کلہ جنس کلی اساسی بر صورتدہ وظیفہلرینہ حاضر لاملق ایچون کنج قیزلرہ آنالقی وظائفی اوکرہ تمک بوتونون قیز مکتبلرینہ مجرد نظریہلر برینہ عملی Puériculture درسلری قویق و دیکر طرفدن قوفرا نسلرہ تلقینلر، نصیحتلر، عوامہ مخصوص طبی و صحی نثریات ایلہ بو کونکی نقصانی ازالہلہ چالیشق لازمدر . حمایتہ اطفال، حلال احمر و دماہا سائر انسانی جمیتلرک اک مهم وظیفہلریندہ بری دہ، اللرنہ کی وسائط ایلہ خستہ و عاجز حاملہلرہ، ضرورت ایچندہ چیرینان لحوسہلرہ، سودسزلکدن، باقمسزلقدن اولن نوزادلرہ یاردم ایتمک اولمیلدر . بونک ایچون دہ فقیر محللردہ لحوسہ اولرینی کزہرک بجائاً طبی مہابتلر اجرا ایتدیرہ جک، علاج توزیع ایدہ جک، ارشاد و نصیحتلردہ بولونہ جق، معین یرلردہ صحی بر صورتدہ احضار ایدلمش سوت وسائر لوازماتی اوجوز بر فیثانہ صائیرہ جق وساطتی حائر تشکیلات وجودہ کتیرلیمیلدر . جو چوق متخصصی طبیلر مز، منور خاغلر مز، بو خصوصہدہ اک مشہر مدللک وظیفہ سی کورہ بیلیرلر، غزتلر بو مسئلہلرہ اہمیت عطف ایتمیلدرلر . بو کونکی حریک بوشقلربی دولدریمق، ملکنکی قور تارمق ایچون یارشیکی نسلی حاضر لاملق لازمدر . نفوسمز، درلودلر سبیلرک تاثیریلہ متداباً آزالمکدہ در. بوکا چارہ ساز اولوق ایچون یا بیلہ جق ایلمک ایش، ہر سہ بیگلر جہ اولن و بہودہ یرہ اولن مینی مینی لری قور تارمق در؛ بوقسہ، آتی بہ بویوک براندیشہ ایلہ باقی بز.